Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2026)0183

Szanse i wyzwania związane z kompleksową strategią w dziedzinie sztucznej inteligencji dla handlu UE

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 20 maja 2026 r. w sprawie szans i wyzwań związanych z kompleksową strategią w dziedzinie sztucznej inteligencji dla handlu UE (2025/2112(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 300/2008, (UE) nr 167/2013, (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 i (UE) 2019/2144 oraz dyrektyw 2014/90/UE, (UE) 2016/797 i (UE) 2020/1828 (akt w sprawie sztucznej inteligencji)[1],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)[2],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1781 z dnia 13 września 2023 r. w sprawie ustanowienia ram dotyczących środków na rzecz wzmocnienia europejskiego ekosystemu półprzewodników oraz zmiany rozporządzenia (UE) 2021/694 (akt w sprawie czipów)[3],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1252 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 168/2013,

---

1 Dz.U. L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj.
2 Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj.
3 Dz.U. L 229 z 18.9.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1781/oj.

(UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 i (UE) 2019/1020 (akt w sprawie surowców krytycznych – CRMA))[4],

– uwzględniając wyniki posiedzenia ministerialnego w sprawie minerałów krytycznych, które odbyło się 4 lutego 2026 r. w Waszyngtonie D.C., oraz bieżącą współpracę między UE a USA w celu dywersyfikacji i wzmocnienia bezpiecznych, zrównoważonych łańcuchów dostaw surowców krytycznych niezbędnych dla konkurencyjności UE, zaawansowanych technologii i odporności na rynkach światowych,

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/452 z dnia 19 marca 2019 r. ustanawiające ramy monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Unii[5],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2675 z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie ochrony Unii i jej państw członkowskich przed stosowaniem wymuszenia ekonomicznego przez państwa trzecie[6],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/821 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiające unijny system kontroli wywozu, pośrednictwa, pomocy technicznej, tranzytu i transferu produktów podwójnego zastosowania[7] (rozporządzenie w sprawie produktów podwójnego zastosowania),

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 19 listopada 2025 r. pt. „Strategia na rzecz europejskiej unii danych – uwalnianie danych dla sztucznej inteligencji” (COM(2025)0835),

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 24 stycznia 2024 r. pt. „Zwiększanie bezpieczeństwa gospodarczego w Europie: prezentacja pięciu nowych inicjatyw” (COM(2024)0022 final),

– uwzględniając wspólny komunikat Komisji oraz wysokiej przedstawicielki Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 3 grudnia 2025 r. pt. „Wzmocnienie bezpieczeństwa gospodarczego UE” (JOIN(2025)0977),

– uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiej przedstawicielki Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 5

---

4 Dz.U. L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj.
5 Dz.U. L 79 I z 21.3.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj.
6 Dz.U. L, 2023/2675, 7.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2675/oj.
7 Dz.U. L 206 z 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj.

czerwca 2025 r. pt. „Międzynarodowa strategia cyfrowa Unii Europejskiej” (JOIN(2025)0140),

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 9 kwietnia 2025 r. pt. „Plan działania na rzecz kontynentu sztucznej inteligencji” (COM(2025)0165),

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 8 października 2025 r. pt. „Strategia w sprawie zastosowania AI” (COM(2025)0723),

– uwzględniając raport Maria Draghiego z dnia 9 września 2024 r. pt. Przyszłość europejskiej konkurencyjności” (raport Draghiego),

– uwzględniając raport Enrica Letty z dnia 10 kwietnia 2024 r. pt. „Much more than a market” [Znacznie więcej niż rynek] (raport Letty),

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 lipca 2025 r. w sprawie bezpieczeństwa produktów i zgodności regulacyjnej w handlu internetowym i przywozie spoza UE[8],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 listopada 2025 r. w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia Umowy o handlu cyfrowym między Unią Europejską a Republiką Singapuru[9],

– uwzględniając główną rolę, jaką Światowa Organizacja Handlu (WTO) odgrywa w utrzymaniu wielostronnego systemu handlowego opartego na zasadach, oraz jej znaczenie dla wdrażania powstających technologii, w tym sztucznej inteligencji, w handlu międzynarodowym,

– uwzględniając zasady WTO, w szczególności zasady niedyskryminacji i przejrzystości w odniesieniu do ograniczeń wywozowych,

– uwzględniając art. 55 Regulaminu,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Handlu Międzynarodowego (A10-0122/2026),

A. mając na uwadze, że sztuczna inteligencja (AI) jest technologią ogólnego przeznaczenia, która zmienia charakter handlu UE w zakresie towarów, usług i przepływów danych; mając na uwadze, że AI może obniżyć koszty informacji i przestrzegania przepisów, przekształcić zarządzanie łańcuchem dostaw i rozszerzyć usługi świadczone cyfrowo; mając na uwadze, że AI i dynamika władzy dotycząca własności technologii są źródłem zarówno poważnych

---

8 Dz.U. C, C/2026/1436, 31.3.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1436/oj.

9 Dz.U. C, C/2026/1674, 22.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1674/oj.

wyzwań, jak i możliwości dla konkurencyjności handlowej UE; mając na uwadze, że polityka handlowa UE ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia całościowej strategii zewnętrznej w zakresie AI, która łączy otwartość, przejrzystość i bezpieczeństwo z odpornością i poszanowaniem praw podstawowych oraz wspiera przewidywalne operacje transgraniczne; mając na uwadze, że AI stwarza znaczne możliwości zwiększenia skuteczności i bezpieczeństwa kontroli celnych i nadzoru rynku w Unii Europejskiej, przyczyniając się do zwalczania oszustw, podrabiania i nieuczciwych praktyk handlowych;

B. mając na uwadze, że szybkie rozpowszechnianie i wdrażanie AI przyczynia się do zmian strukturalnych w organizacji i geografii międzynarodowego handlu usługami, a także w zarządzaniu nim, co ma wpływ na konkurencyjność, zatrudnienie i rozwój; mając na uwadze, że rozwiązania AI oparte na otwartym oprogramowaniu oferują znaczne korzyści, w tym niższe koszty i większą prywatności danych, dzięki wdrożeniu na szczeblu lokalnym, przyczyniając się do wzrostu zdrowej konkurencji w dziedzinie AI i zmniejszenia zależności od dostawców spoza UE; mając na uwadze, że zmiany te oddziałują na istniejące luki w zdolnościach produkcyjnych, infrastrukturze i umiejętnościach w UE i poza nią; mając na uwadze, że utrzymanie otwartego, odpornego i sprzyjającego włączeniu społecznemu zrównoważonego modelu handlu wymaga spójnej i całościowej strategii zarządzania zmianami napędzanymi przez AI; mając na uwadze, że zewnętrzne stosunki gospodarcze UE, w tym z partnerami z globalnego Południa, powinny wspierać inkluzywne wdrażanie AI i tworzenie wspólnej wartości, promując model ukierunkowany na człowieka i oparty na zasadzie domyślnej etyki, koncentrujący się na wspieraniu godności ludzkiej;

C. mając na uwadze, że transgraniczne przepływy danych i dostęp do danych mają kluczowe znaczenie dla rozwoju, trenowania i wdrażania AI, ale wymaga dokładnej analizy w celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony danych, zwłaszcza w odniesieniu do wrażliwych danych osobowych, takich jak dane dotyczące zdrowia; mając na uwadze, że przepisy dotyczące handlu cyfrowego w coraz większym stopniu kształtują konkurencyjność AI, co podkreśla potrzebę wprowadzenia przepisów dotyczących współpracy regulacyjnej w przyszłych umowach handlowych oraz modernizacji istniejących umów; mając na uwadze, że unijne ramy ukierunkowane na człowieka, oparte na ogólnym rozporządzeniu o ochronie danych (RODO) i akcie w sprawie sztucznej inteligencji, stanowią wiarygodny model godnej zaufania AI, która – jeśli będzie promowana na szczeblu międzynarodowym – może stać się przewagą konkurencyjną na rynkach, na których ceni się przejrzystość i zarządzanie oparte na poszanowaniu praw; mając na uwadze, że WTO mogłaby być odpowiednim forum wielostronnych dyskusji na temat sztucznej inteligencji i handlu w celu przeciwdziałania zakłóceniom konkurencji, barierom handlowym i ryzyku fragmentacji

regulacyjnej, zapewniając przewidywalny i sprawiedliwy handel cyfrowy z poszanowaniem praw;

D. mając na uwadze, że stopień stosowania AI nadal różni się między przedsiębiorstwami w zależności od sektora, regionu czy ich wielkości, co przynosi korzyści podmiotom kontrolującym dane, moc obliczeniową i umiejętności oraz grozi zwiększeniem luki w wydajności i eksporcie dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) oraz przedsiębiorstw wdrażających AI na późniejszym etapie; mając na uwadze, że konkurencyjność handlu opartego na AI zależy od dostępu do danych, mocy obliczeniowej, energii, łączności, kapitału i umiejętności, a na wiele z tych czynników wpływają stosunki handlowe i inwestycyjne; mając na uwadze, że w pierwszej połowie 2024 r. UE przyciągnęła jedynie 6 % globalnych inwestycji w przedsiębiorstwa typu start-up zajmujące się AI, co stworzyło strukturalne zależności mające wpływ na stosunki handlowe i europejską autonomię strategiczną; mając na uwadze, że sprawiedliwy dostęp do infrastruktury AI ma zasadnicze znaczenie dla utrzymania konkurencyjności MŚP, które borykają się z poważnymi przeszkodami w porównaniu z dużymi przedsiębiorstwami, takimi jak wysokie koszty zasobów obliczeniowych, ograniczony dostęp do danych i niedobór wykwalifikowanych pracowników w dziedzinie technologii;

E. mając na uwadze, że AI pozostaje szybko rozwijającą się technologią; mając na uwadze, że przedwczesna lub nadmierna interwencja regulacyjna może zagrozić innowacyjności, inwestycjom i konkurencyjności; mając na uwadze, że niezbędne jest proporcjonalne podejście oparte na ryzyku i sprzyjające innowacjom;

F. mając na uwadze, że łańcuch dostaw AI jest wysoce skoncentrowany w niewielkiej liczbie krajów i regionów, co stwarza ryzyko uzależnienia od dostępu do krytycznej mocy obliczeniowej, surowców i półprzewodników; mając na uwadze, że krytyczna infrastruktura AI, będąca własnością podmiotów zagranicznych, zwiększa ryzyko obcej manipulacji informacjami i ingerencji; mając na uwadze, że niewłaściwe stosowanie algorytmów może mieć negatywny wpływ na demokrację i pogłębiać obecne napięcia geopolityczne w handlu; mając na uwadze, że nasilająca się globalna konkurencja technologiczna, charakteryzująca się rozbieżnymi modelami zarządzania AI, eskalacją taryfową i kontrolą wywozu technologii krytycznych, zwiększa ryzyko, że dostęp do kluczowych czynników produkcji AI będzie wykorzystywany jako geopolityczny środek wywierania wpływu; mając na uwadze, że niektóre zewnętrzne ingerencje mogą osłabić wysokie standardy UE w zakresie przejrzystości, odpowiedzialności i ochrony praw podstawowych, zagrażając w ten sposób zdolności Unii do przestrzegania jej wartości, zapewnienia równych warunków działania dla przedsiębiorstw oraz ochrony obywateli przed zagrożeniami związanymi z nieuregulowaną sztuczną inteligencją i technologiami

cyfrowymi; mając na uwadze, że UE powinna nadal bronić tych standardów; mając na uwadze, że UE powinna zwiększyć strategiczną autonomię poprzez dywersyfikację łańcuchów dostaw i zacieśnienie współpracy z zaufanymi partnerami, którzy podzielają jej wartości demokratyczne i zaangażowanie na rzecz otwartego handlu opartego na zasadach;

G. mając na uwadze, że rozwój i wdrażanie AI zależy od dostępu do światowych rynków i technologii, na które mają wpływ ramy polityki handlowej; mając na uwadze, że WTO wspiera rozwój i wdrażanie AI, umożliwiając bardziej otwarty, przejrzysty i przewidywalny handel towarami i usługami opartymi na AI; mając na uwadze, że istniejące porozumienia WTO wnoszą już znaczący wkład w rozwój i wdrażanie AI, w tym Umowa o technologii informacyjnej, która obniża koszty wdrażania sprzętu AI, Porozumienie w sprawie barier technicznych w handlu (TBT), które promuje przejrzystość regulacyjną i normy międzynarodowe, Układ ogólny w sprawie handlu usługami, który ułatwia handel usługami związanymi z AI, oraz Porozumienie w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej, które wspiera rozwój i upowszechnianie AI;

H. mając na uwadze, że podwójne zastosowanie i rosnąca militaryzacja AI, w tym jej wykorzystanie we współczesnych konfliktach, takich jak rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie, przyspieszają przejście od współpracy ukierunkowanej na bezpieczeństwo do konkurencji geoekonomicznej i w zakresie bezpieczeństwa opartej na AI; mając na uwadze, że zarządzanie AI, kontrola eksportu i normy są coraz częściej wykorzystywane jako narzędzia strategicznego wpływu i projekcji siły;

I. mając na uwadze, że AI może być wykorzystywana w systemach uzbrojenia i narzędziach masowej inwigilacji; mając na uwadze, że takie praktyki będą budzić poważne obawy dotyczące kwestii etycznych i praw człowieka; mając na uwadze, że sekretarz generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych wezwał do wprowadzenia globalnego zakazu stosowania śmiercionośnych autonomicznych systemów uzbrojenia, czyli maszyn zdolnych do odbierania życia ludzkiego bez nadzoru człowieka;

AI na rzecz ułatwień w handlu i egzekwowania przepisów

1. zauważa, że AI może przyspieszyć wywóz z UE i przywóz do UE, zwłaszcza dla MŚP, dzięki zmniejszeniu barier utrudniających wejście na rynek i kosztów przestrzegania przepisów, co umożliwi przedsiębiorstwom dotarcie na rynki, które wcześniej były poza ich zasięgiem, pod warunkiem że MŚP mają sprawiedliwy dostęp do infrastruktury AI; wzywa Komisję do włączenia wiarygodnych usług doradczych w zakresie AI do portalu Access2Markets i pojedynczego punktu kontaktowego, co ułatwi poruszanie się wśród taryf, zasad pochodzenia i wymogów regulacyjnych; wzywa Komisję do

priorytetowego traktowania narzędzi AI przyjaznych dla MŚP oraz do zapewnienia, aby cyfrowe rozwiązania w zakresie zgodności pozostały proste, przystępne cenowo i dostępne;

2. zauważa, że AI może przyczynić się do ograniczenia opóźnień i kosztów w łańcuchach dostaw UE poprzez poprawę planowania i koordynacji; wzywa Komisję, aby uczyniła handel elektroniczny normą i promowała wymianę wiarygodnych informacji między podmiotami a organami; apeluje o inwestycje w rozwiązania oparte na AI, które pomagają zmniejszyć zatory w portach i korytarzach transportowych, a także o wsparcie dla bardziej ekologicznej logistyki poprzez inteligentniejsze wyznaczanie tras i konserwację; wzywa Komisję do zachęcania do stosowania rozwiązań AI opartych na otwartym oprogramowaniu, które przyczyniają się do zwiększenia konkurencji i zmniejszenia zależności od dostawców spoza UE; podkreśla, że cyfryzacja i logistyka oparta na AI powinny prowadzić do większej wydajności, efektywności i lepszego zarządzania łańcuchem dostaw, niższych kosztów handlu i zmniejszenia obciążeń administracyjnych;

3. zwraca uwagę na rolę, jaką AI może odegrać w umacnianiu kontroli celnych w kontekście nadwyżki zdolności produkcyjnych na rynku i ograniczeń dotyczących inspekcji przeprowadzanych przez człowieka, w obliczu wyzwań związanymi z napływem towarów, zwłaszcza małych paczek z Chin; wzywa Komisję do zapewnienia zasobów i umiejętności organom nadzoru rynku i organom celnym, również w drodze ściślejszej współpracy między państwami członkowskimi w ramach centrum danych celnych Unii Europejskiej, aby zagwarantować, że wykorzystanie AI zwiększy zdolności do egzekwowania przepisów i wymiany danych między organami; wzywa Komisję do zbadania potencjału AI w zakresie utrzymania zgodności przywożonych towarów z prawem UE, poprawy identyfikowalności w czasie rzeczywistym i kontroli celnej przywożonych produktów oraz nadzoru rynku, wdrożenia bezpiecznych i specjalnych narzędzi AI do systematycznej analizy danych dotyczących małych paczek lub do zapewnienia identyfikowalności produktów w całym łańcuchu dostaw w celu zwalczania towarów podrobionych, oszustw celnych, nieuczciwych praktyk handlowych i obchodzenia sankcji nałożonych przez UE; podkreśla, że takie systemy AI stanowiłyby infrastrukturę krytyczną i dlatego powinny pozostać niezależne i suwerenne; wzywa Komisję do dopilnowania, aby narzędzia te były ściśle zgodne z odpowiednimi przepisami UE;

4. zauważa, że sztuczna inteligencja może być użytecznym narzędziem dla przedsiębiorstw, organów celnych i organów nadzoru rynku służącym ochronie praw człowieka przez ułatwianie skutecznego wdrażania i przestrzegania przepisów UE, takich jak dyrektywa w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie

zrównoważonego rozwoju[10], rozporządzenie w sprawie wylesiania[11] lub unijne rozporządzenie w sprawie pracy przymusowej[12], oraz instrumentem służącym ochronie konsumentów przez ułatwianie skutecznego wdrażania i przestrzegania przepisów UE, takich jak rejestracja, ocena, udzielanie zezwoleń i stosowane ograniczenia w zakresie chemikaliów (REACH), oznakowanie CE i rozporządzenie w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów[13];

AI a zmiany strukturalne w handlu towarami i usługami oraz handel i zrównoważony rozwój

5. zwraca uwagę, że konkurencyjność Europy w handlu towarami będzie w coraz większym stopniu zależeć od stymulowanej przez AI poprawy wydajności i jakości w strategicznych przemysłowych łańcuchach wartości, w tym w zakresie technologii produkcyjnych, motoryzacyjnych, farmaceutycznych i energetycznych; wzywa Komisję do systematycznego uwzględniania tych interesów w negocjacjach handlowych poprzez zapewnienie skutecznego dostępu do rynku, solidnych zasad dotyczących barier pozataryfowych oraz egzekwowalnych przepisów, które utrzymują równe warunki działania i zapobiegają nieuczciwej konkurencji oraz zakłóceniom związanym z technologią, uznając jednocześnie pełne prawo UE do wprowadzania regulacji;

6. uznaje fakt, że AI przekształca handel usługami świadczonymi cyfrowo poprzez komercjalizację wiedzy fachowej, co wymaga dodatkowych wysiłków w celu utrzymania historycznej przewagi

---

10 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1760 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniająca dyrektywę (UE) 2019/1937 i rozporządzenie (UE) 2023/2859 (Dz.U. L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj).

11 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1115 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie udostępniania na rynku unijnym i wywozu z Unii niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 995/2010 (Dz.U. L 150 z 9.6.2023, s. 206, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1115/oj).

12 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/3015 z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie zakazu produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej na rynku unijnym i zmiany dyrektywy (UE) 2019/1937 (Dz.U. L, 2024/3015, 12.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3015/oj).

13 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/988 z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów, zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1025/2012 i dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/1828 oraz uchylające dyrektywę 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywę Rady 87/357/EWG (Dz.U. L 135 z 23.5.2023, s. 1; ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/988/oj).

komparatywnej Europy w zakresie usług profesjonalnych, technicznych i biznesowych o wysokiej wartości; podkreśla, że pobudzenie inwestycji przewidziane w sprawozdaniach Draghiego i Letty jest konieczne, aby sprostać zwiększonej globalnej konkurencji w handlu usługami; wzywa Komisję do zmobilizowania partnerstw handlowych i inwestycyjnych w celu przyciągnięcia kapitału i talentów oraz zwiększenia skali działalności europejskich przedsiębiorstw;

7. uznaje potencjał AI w zakresie przekształcania rynków pracy na całym świecie; ostrzega przed ryzykiem utraty miejsc pracy w wyniku automatyzacji, handlu usługami opartego na AI i pogłębiającej się luki kompetencyjnej wśród siły roboczej w UE; podkreśla zatem potrzebę przyjęcia strategii mających na celu przewidywanie tych zmian i odpowiednie dostosowanie siły roboczej; zauważa, że opracowywanie i wdrażanie modeli i systemów AI ma negatywne skutki dla środowiska, w tym poprzez wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną i zużycia wody; wzywa Komisję, aby w ramach ocen skutków umów o wolnym handlu przeanalizowała, które sektory mogą zostać dotknięte AI, oraz oceniła wpływ stosowania AI na prawa pracownicze oraz na środowisko;

8. ostrzega, że przepaść cyfrowa grozi wykluczeniem partnerów z globalnego Południa z możliwości wzrostu opartych na AI, co zwiększy zależność od modeli importowanych; zaznacza, że współpraca wspierająca wykorzystanie narzędzi AI w krajach rozwijających się powinna wzmacniać wielostronny system handlu i być promowana w ramach WTO; wzywa Komisję do wykorzystania przepisów dotyczących włączenia cyfrowego w rozdziałach dotyczących handlu i zrównoważonego rozwoju oraz w umowach o handlu cyfrowym, aby wspierać wdrażanie AI i wzrost wydajności, a także promować inkluzywną i godną zaufania AI poprzez specjalne międzynarodowe programy współpracy i inicjatywy na rzecz budowania zdolności w ramach istniejących instrumentów zewnętrznych UE, takich jak programy szkoleniowe czy dostęp do infrastruktury cyfrowej i infrastruktury AI; wzywa Komisję do skoncentrowania się na budowaniu zdolności w ramach strategii Global Gateway na podstawie etycznych ekosystemów AI opartych na otwartym oprogramowaniu i zdolnościach lokalnych, w celu wspierania odpornych i obustronnie korzystnych stosunków handlowych i inwestycyjnych;

9. zauważa, że rozwiązania w zakresie AI oparte na otwartym oprogramowaniu, umożliwiające przejrzyste ponowne wykorzystanie i niezależne testowanie, oferują znaczne korzyści, w tym niższe koszty i lepszą ochronę prywatności danych dzięki wdrożeniu na szczeblu lokalnym, przyczyniając się do wzrostu zdrowej konkurencji w dziedzinie AI oraz do zmniejszenia zależności od dostawców spoza UE, a jednocześnie wspierają możliwe do skontrolowania i dostosowane do warunków lokalnych rozwiązania AI opracowane

wspólnie z partnerami z globalnego Południa; podkreśla, że włączenie takiej współpracy do polityki handlowej UE i partnerstw cyfrowych może zdywersyfikować partnerstwa, zmniejszyć zależność od kilku zastrzeżonych ekosystemów i wzmocnić długoterminowe więzi geopolityczne; wzywa Komisję do zachęcania do stosowania rozwiązań AI opartych na otwartym oprogramowaniu, które przyczyniają się do zmniejszenia zależności od dostawców spoza UE; podkreśla, że współpraca oparta na otwartym oprogramowaniu powinna obejmować projekty związane z AI leżące w interesie publicznym, takie jak przeciwdziałanie zmianie klimatu, wspieranie czystej transformacji oraz poprawa opieki zdrowotnej i bezpieczeństwa żywnościowego;

Zarządzanie handlem cyfrowym, współpraca regulacyjna i zasady wielostronne

10. podkreśla strategiczną rolę partnerstw cyfrowych oraz rad ds. handlu i technologii z partnerami o podobnych poglądach, którzy podzielają wartości demokratyczne, wysokie standardy zarządzania i zaangażowanie na rzecz otwartego handlu opartego na zasadach w promowaniu opartego na wartościach i ukierunkowanego na człowieka podejścia UE do AI w oparciu o analizę ryzyka; wzywa do większego włączenia Parlamentu w prace rad ds. handlu i technologii; wzywa Komisję do wdrożenia międzynarodowej strategii cyfrowej poprzez skoordynowane stanowiska na forum grupy G-7, grupy G-20, Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) oraz Organizacji Narodów Zjednoczonych, a także zorganizowaną współpracę między organami regulacyjnymi w celu osiągnięcia globalnej konwergencji w zakresie wysokich standardów bezpieczeństwa AI i ochrony praw podstawowych;

11. podkreśla potrzebę obrony i promowania, zwłaszcza na forach wielostronnych, unijnego modelu AI ukierunkowanego na człowieka jako normy międzynarodowej oraz aktu w sprawie sztucznej inteligencji jako punktu odniesienia, który może pomóc w dostosowaniu standardów przejrzystości i bezpieczeństwa, utrzymując jednocześnie otwartość i przewidywalność handlu; wzywa Komisję do zacieśnienia współpracy w zakresie norm AI, innowacji technologicznych i bezpiecznych łańcuchów dostaw z zaufanymi partnerami i krajami o podobnych poglądach, w tym za pośrednictwem partnerstw dwustronnych i forów wielostronnych, przy priorytetowym traktowaniu partnerów, którzy stoją na straży wartości demokratycznych i międzynarodowego porządku opartego na zasadach; zauważa, że zaawansowane systemy AI stwarzają wyzwania transgraniczne, i wzywa Komisję do działania na rzecz globalnego minimalnego poziomu ochrony przed najpoważniejszymi zagrożeniami jako podstawy interoperacyjnego i wiarygodnego zarządzania, w szczególności poprzez inicjatywy międzynarodowe, takie jak globalne partnerstwo w sprawie AI, zasady OECD dotyczące AI oraz ramy etyczne UNESCO dotyczące AI;

12. podkreśla, że oprócz globalnego minimalnego poziomu ochrony potrzebna jest koalicja partnerów o podobnych poglądach, którzy podzielają podejście UE ukierunkowane na człowieka, aby przyspieszyć wdrażanie wysokich standardów bezpieczeństwa AI, przejrzystości, rozliczalności i praw podstawowych, w szczególności w drodze zorganizowanego dialogu regulacyjnego w celu rozwiązywania sporów, wymiany najlepszych praktyk i dostosowania zobowiązań wraz z rozwojem technologicznym; wzywa ponadto Komisję do połączenia konwergencji regulacyjnej w zakresie wysokich standardów bezpieczeństwa i praw podstawowych z konkretnym budowaniem zdolności, w tym ze wspólnymi inwestycjami w bezpieczne i przystępne cenowo zdolności obliczeniowe i testowe, partnerstwami w zakresie talentów i umiejętności w celu zmniejszenia zależności strategicznej i stworzenia wiarygodnych modeli wdrażania, do których kraje partnerskie mogą się dostosować, wzmacniając godną zaufania AI jako podstawę otwartego i odpornego handlu cyfrowego;

13. podkreśla, że legalne i bezpieczne przepływy danych mają zasadnicze znaczenie dla handlu opartego na AI; przypomina, że unijne umowy o handlu cyfrowym muszą być zgodne z przepisami horyzontalnymi Komisji dotyczącymi transgranicznych przepływów danych oraz ochrony danych osobowych i prywatności w tytułach umów handlowych UE dotyczącym handlu cyfrowego; umożliwi to Unii uwzględnienie w umowach handlowych środków ułatwiających transgraniczny przepływ danych, przy jednoczesnym zachowaniu podstawowych praw osób fizycznych do ochrony danych i prywatności; podkreśla także, że umowy te powinny zawierać specjalne przepisy dotyczące współpracy regulacyjnej w zakresie AI, ułatwiające wzajemne zrozumienie podejść regulacyjnych, oraz zwraca się do Komisji o włączenie takich przepisów do wszystkich przyszłych rozdziałów i umów dotyczących handlu cyfrowego; potwierdza, że zabezpieczenia zgodne z RODO lub równoważnymi normami stanowią minimalne wymagania dotyczące przekazywania danych osobowych w UE; wzywa do zawierania umów o handlu cyfrowym w celu ochrony autonomii regulacyjnej i zachowania dostępu technicznego potrzebnego organom regulacyjnym do egzekwowania aktu w sprawie AI oraz do zapewnienia przejrzystości, możliwości kontroli, sprawiedliwości, bezpieczeństwa i rozliczalności systemów AI, tak aby jednocześnie zapewniały one społeczeństwu obywatelskiemu i niezależnym naukowcom dostęp do kodu źródłowego i algorytmów systemów;

14. przypomina o zaangażowaniu UE na rzecz wielostronnego systemu handlowego opartego na zasadach; podkreśla, że WTO powinna w znaczący sposób przyczynić się do opracowania solidnych, bezpiecznych, inkluzywnych i zaufanych ram zarządzania AI dla handlu, w tym poprzez ustanowienie specjalnej grupy roboczej WTO ds. sztucznej inteligencji w celu ułatwienia dialogu, wymiany wiedzy i współpracy między członkami w zakresie regulacji i polityki

dotyczących sztucznej inteligencji; podkreśla, że zrównoważone przepisy dotyczące handlu elektronicznego mają zasadnicze znaczenie dla odblokowania handlu opartego na AI; wzywa Komisję do dopilnowania, aby wszelkie teksty WTO dotyczące handlu elektronicznego zapewniały przestrzeń polityczną dla demokratycznego zarządzania AI, w tym egzekwowalne zabezpieczenia dla pracowników i konsumentów; wzywa Komisję do przyspieszenia dyskusji na temat AI i handlu w ramach WTO oraz do promowania globalnej współpracy, która ułatwi zaufany przepływ danych i handel cyfrowy, a także dostęp do usług i narzędzi opartych na AI, zwłaszcza w krajach rozwijających się;

15. ostrzega, że rozbieżne systemy zgodności w obszarze AI mogą prowadzić do fragmentacji rynków i wzrostu kosztów handlu; podkreśla rolę współpracy międzynarodowej w zapobieganiu fragmentacji regulacyjnej; wzywa Komisję do stosowania norm międzynarodowych i barier technicznych WTO w handlu (TBT) oraz zasad przejrzystości jako narzędzi na rzecz zapobiegania temu, by rozbieżności regulacyjne stały się bezzasadnymi barierami handlowymi, przy jednoczesnym zachowaniu unijnych ram zarządzania AI i wykorzystaniu ich do ułatwienia handlu cyfrowego opartego na zaufaniu oraz do umocnienia równych warunków działania na całym świecie dla godnej zaufania AI;

Bezpieczeństwo gospodarcze i strategiczne zależności w łańcuchu wartości AI

16. podkreśla, że bezpieczny dostęp do zaawansowanych półprzewodników i przystępnej cenowo mocy obliczeniowej ma zasadnicze znaczenie dla suwerenności technologicznej i konkurencyjności UE; zauważa, że akt w sprawie czipów i program fabryk AI mogą okazać się niewystarczające ze względu na fragmentaryczną realizację i ograniczony zakres; wzywa Komisję, aby przyspieszyła ich wdrażanie, kontynuowała dyplomację surowcową i wykorzystała umowy handlowe, umowy ramowe i umowy o partnerstwie z zaufanymi partnerami w celu dywersyfikacji łańcuchów dostaw i zmniejszenia strategicznych zależności; w tym kontekście uznaje kluczową rolę zaawansowanych ekosystemów produkcji czipów w gospodarkach partnerskich o podobnych poglądach we wzmacnianiu globalnych zdolności obliczeniowych w zakresie AI, i zachęca do pogłębienia współpracy z takimi partnerami w zakresie odporności łańcucha dostaw półprzewodników; podkreśla ponadto pilną potrzebę wzmocnienia europejskiej produkcji zaawansowanych półprzewodników, w szczególności poprzez wspieranie inicjatyw europejskich, takich jak proponowany przegląd aktu w sprawie czipów (akt w sprawie czipów 2.0); wzywa Komisję do opracowania jaśniejszej strategii dotyczącej sposobu, w jaki UE mogłaby rozwijać się jako kluczowy podmiot w ekosystemie AI, oraz do włączenia solidnych postanowień do umów handlowych w celu

zapewnienia sprawiedliwego dostępu do technologii krytycznych i surowców;

17. uważa partnerstwo strategiczne w sprawie odporności łańcucha dostaw minerałów krytycznych za potencjalnie znaczący instrument usprawnienia koordynacji działań z sojusznikami w zakresie dostępu do surowców krytycznych dla AI, w tym metali ziem rzadkich i zaawansowanych materiałów półprzewodnikowych; podkreśla, że zaangażowanie UE musi być uzależnione od spójności ze wskaźnikami referencyjnymi określonymi w akcie w sprawie surowców krytycznych i celami otwartej strategicznej autonomii UE, zmniejszając podatność na zagrożenia, a nie przenosząc zależności; wzywa Komisję do dopilnowania, aby wszelkie wielostronne instrumenty handlowe wynikające z takich partnerstw, w tym ceny minimalne lub mechanizmy odbioru, były zgodne ze zobowiązaniami w ramach WTO i służyły interesom UE; wzywa do zacieśnienia dialogu i współpracy między zaufanymi partnerami w celu ochrony międzynarodowych przepływów handlowych oraz wzmocnienia integralności i odporności ekosystemów przemysłowych związanych z AI;

18. ostrzega, że koncentracja infrastruktury chmury obliczeniowej w państwach trzecich naraża UE na ryzyko wynikające z podlegania zewnętrznym jurysdykcjom; wzywa Komisję, aby za pośrednictwem proponowanego aktu w sprawie rozwoju chmury i AI oraz aktu w sprawie przyspieszenia rozwoju przemysłu (COM(2026)0100) ustanowiła ramy stopniowej suwerenności, zgodnie z którymi przy zamówieniach publicznych priorytetowo traktuje się dostawców usług krytycznych z siedzibą w UE, oraz by jednocześnie zagwarantowała otwartą strategiczną autonomię, utrzymując niedyskryminacyjny dostęp dla dostawców z krajów o zbieżnych poglądach, którzy spełniają wymogi UE w zakresie certyfikacji i interoperacyjności;

19. wzywa Komisję do dopilnowania, aby jej doktryna bezpieczeństwa gospodarczego koordynowała monitorowanie bezpośrednich inwestycji zagranicznych, ze szczególnym uwzględnieniem strategicznych sektorów cyfrowych, takich jak platformy AI, usługi w chmurze i centra danych, kontrolę wywozu, instrument chroniący przed wymuszaniem i ochronę handlu jako spójny system zapobiegający wykorzystywaniu zależności od AI jako broni; ostrzega, że ograniczenia wywozowe dotyczące surowców krytycznych i rosnąca niestabilność geopolityczna wymagają wzmocnionej koordynacji i egzekwowania w celu ochrony europejskiego ekosystemu AI; wzywa Komisję do zaproponowania ukierunkowanego przeglądu rozporządzenia w sprawie produktów podwójnego zastosowania, aby bardziej kompleksowo zająć się zaawansowaną AI z uwagi na jej potencjalne wykorzystanie przez państwa trzecie w zastosowaniach związanych z bezpieczeństwem, nadzorem lub obronnością;

20. wyraża zaniepokojenie powtarzającymi się chińskimi ograniczeniami wywozowymi dotyczącymi pierwiastków ziem rzadkich (REE), które znacząco zakłócają łańcuchy dostaw mające kluczowe znaczenie dla przedsiębiorstw z branży półprzewodników, a także dla szerszego łańcucha wartości sztucznej inteligencji; uważa, że działania Chin są nieuzasadnione, i wzywa Komisję do ścisłego monitorowania sytuacji i odpowiedniego reagowania w celu zapewnienia, aby nie miały one wpływu na światową gospodarkę i odporność handlu międzynarodowego;

21. podkreśla, że UE musi przyspieszyć wdrażanie europejskiego aktu w sprawie surowców krytycznych i zdywersyfikować łańcuchy dostaw w celu wzmocnienia odporności gospodarczej; podkreśla pilną potrzebę zabezpieczenia inwestycji w projekty strategiczne zatwierdzone w ramach europejskiego aktu w sprawie surowców krytycznych oraz w inne projekty mające na celu zwiększenie wydobycia, rafinacji, przetwarzania i recyklingu, które przyczyniają się do zmniejszenia ryzyka związanego z Chinami;

°

° °

22. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządom i parlamentom państw członkowskich.